

Hasardspel

Följande är ett sammandrag av en artikel skriven av pastor Bruce Naumann till Journal of Theology, volym 38, nummer 2.

Det har omväxlande beskrivits som djävulens redskap, en form av ofarligt nöje, och som en "frivillig skatt". Olika religiösa ledare har fördömt det, tolererat det, eller till och med främjat det som ett sätt för kyrkorna att få in pengar. Människor reser långväga för att ägna sig åt det, men man kan också finna det så nära som på närmsta bensinstation eller kvartersbutik. Det är nästan lika gammalt som mänskligheten, men genom internet tar det stormsteg in i framtiden. Det handlar om hasardspel, och den kraftiga tillväxten av denna företeelse de senaste åren borde få oss att ta en extra titt på hur den inverkar på världen, och på kristna människor i synnerhet. Begrunda följande fakta:¹

Den explosionsartade ökningen av legaliserat hasardspel:

- Legaliserat hasardspel ökade med 3200 procent mellan 1974 och 1995, från 17 miljarder till 550 miljarder dollar i intäkter.
- Under 1995 spenderades mer pengar på kasinospel än på biobiljetter, teater, opera och konserter sammanlagt.
- 23 delstater tillåter kasinospel, som drivs antingen av indianstammar eller av kommersiella intressen.
- 37 delstater och District of Columbia har ett lotteri.
- Alla delstater utom två (Hawaii och Utah) tillåter någon form av lagligt hasardspel.

Vad exakt är det?

Eftersom ordet "hasardspel" har använts på en rad olika sätt, vore det bra att fastslå en arbetsdefinition av det. Människor kan använda ordet "hasardspel" för varje form av risk som människor tar, som t.ex. när man startar ett småföretag eller köper aktier. Den form av "hasardspel" som vi skall diskutera här har dock följande kännetecken: (1) satsandet av pengar eller något av värde, (2) ett medvetet inslag av risk (osäkert utfall), (3) hoppet att vinna på andras bekostnad, (4) ett utfall som bestäms av slumpen, och (5) ett pris av något värde.² De vanligaste formerna av sådana hasardspel i vårt samhälle är kasinon och statliga lotterier. Affärsverksamhet och investeringar är inte "hasardspel" enligt denna definition, först och främst för att de pengar som

satsas faktiskt köper något av värde. Dessutom är det inte nödvändigt att andra förlorar sina pengar för att ett sådant företag skall bli lyckat. Att lotta ut saker i marknadsföringssyfte faller inte heller inom denna kategori, eftersom det inte innebär att några pengar satsas. Man kan argumentera länge huruvida den ena eller den andra aktiviteten kan klassificeras som "hasardspel". Låt oss för enkelhets skull koncentrera oss på de två vanligaste formerna av hasardspel i dag – kasinospel och offentliga lotterier. Dessa former av hasardspel faller helt klart under den givna definitionen. De har också blivit så vanliga att även kristna människor håller på att avtrubbas vad gäller deras effekter på allmänheten, likaväl som på våra egna hjärtan. Så vad är det för fel med kasinon och lotterier? Begrunda följande fem punkter:

1. Motivet att vinna från andra förluster involverar synden att ha begär till sin nästas tillhörigheter.

Hasardspel involverar per definition en önskan att vinna från sin nästas förlust. Detta råkar även vara en bra definition på att ha begär till sin nästas tillhörigheter. Många kan snabbt invända, och säga att "självklart skulle jag vilja vinna, men det innebär inte att jag vill att någon annan skall förlora." En sådan människa borde inse, att om hon någonsin vinner, sker det bara därför att andra inte får något för sina pengar. Det faktum att folk frivilligt offrar sina hårt intjänade pengar för ingenting gör det inte rätt att dra nytta från deras förluster. Både kasinospel och lotterier uppmuntrar folk att spela genom att erbjuda vinster som kommer direkt från andras förluster, och det är det som oundvikligen kopplar dessa aktiviteter till begäret till sin nästas tillhörigheter. Det är sant att direkta påståenden som "du skall inte spela" eller "hasardspel är synd" inte förekommer i Bibeln. Ändå berör Bibeln det ämne när den tar upp synden begär. Begrunda följande fakta:

- Att ha begär till sådant som tillhör andra är klart förbjudet i Guds ord.
- Önskan att vinna det som andra (inte du) har arbetat för är inget annat än begär till sådant som tillhör andra.
- Hasardspel (såsom det definierats ovan) innehåller alltid denna lockelse att vinna från andras förluster. Om det inte gjorde det, skulle ingen spela.
- Därför involverar hasardspel (såsom det definierats ovan) alltid den syndfulla önskan som vi kallar "begär", oavsett om deltagarens samvete säger honom det eller inte.

En människa som säger, "Jag bryr mig inte alls om ifall jag vinner", ägnar sig bara åt självbedrägeri. Motivet att vinna är alltid inblandat. Här stöter vi på "nöjesspelaren". Det är en människa som sätter en viss gräns för sin insats på kasinot eller i lotteriet. Det är pengar som hon känner att hon har råd att förlora, och hon ser det som en del av nöjeskontot, ungefär som att gå på restaurang eller bio. Är det någon skillnad mellan denna sorts nöjesspelare, och dem som spelar för pengarnas skull? Svaret är ja – men den skillnaden handlar bara om grader. Den som är spelberoende, som gör av med

familjens uppehälle och sedan begär brott för att finansiera sin vana, syndar helt klart på ett sätt som den sporadiske lottköparen inte gör. Båda har dock det gemensamt att de handlar utifrån ett inre motiv att vinna det som andra först måste förlora. Den ene har därför bara "en släng" av begär, medan den andre är uppfylld av girigt begär. "En släng" av begär kan tyckas vara något obetydligt, men det är ändå fel, på samma sätt som "en släng av lusta" är fel. Det är därför Skriften uppmanar oss att fullständigt göra oss av med girigheten eller pengabegäret.

Döda därför era begär som hör jorden till: otukt, orenhet, lidelse, lusta, och girigheten som är avgudadyrkan. (Kol. 3:5)

2. Strävan att vinna från andras förluster är motsatsen till Herrens bud att "älska din nästa såsom dig själv".

I en sammanfattning av lagens två tavlor, har vår Herre givit oss budet att söka det högsta goda för vår nästa, dvs. vår medmänniska. *Han svarade: "Du skall älska Herren din Gud av hela ditt hjärta och av hela din själ och av hela ditt förstånd. Detta är det största och främsta budet. Sedan kommer ett som liknar det: Du skall älska din nästa såsom dig själv."* (Matt. 22:37-39) Denna norm är förstås bortom räckhåll för oss. Eftersom vi har ett syndigt kött, kommer det alltid att finnas en del inom oss som är helt och hållet självcentrerad, så länge som detta liv fortsätter. Faktum kvarstår dock att allt som inte når upp till Guds perfekta norm måste betraktas som synd. Paulus formulerar budet så här:

Ingen skall söka sitt eget bästa, utan var och en den andres. (1 Kor. 10:24)

Om vi verkligen "älskade vår nästa som oss själva" skulle vi vilja att vår nästa fick behålla det han har, och att det skall gå ännu bättre för honom. Med andra ord skulle vi alltid vilja att han vann, snarare än att önska att vi vann som en konsekvens av hans förlust. Om vi skulle råka få syn på något han tappat, skulle vi inte med glädje säga "Jag har vunnit". Nej, vi skulle göra vårt bästa för att åtelämna det till honom. Detta är så klart motsatsen till hela syftet med att dra i den enarmade banditen eller skrapa lotten. Närhelst jag gör dessa saker, ger jag uttryck för min syndfulla egenkärlek, som vill berika sig på andras bekostnad. När en människa spelar om pengar, söker hon inte alls sin nästas bästa. Istället försöker hon dra nytta av sin nästas otur. Denna attityd och detta handlande står i total motsats till Jesu bud att "älska din nästa såsom dig själv."

Utöver det faktum att spelvinster kommer som ett resultat av vår nästas förlust, finns det många samhällsliga skador som fått grepp om vårt land på grund av legaliserat hasardspel. Dessa negativa konsekvenser inkluderar ett ökat antal konkurser, ökad brottslighet för att stödja spelvanor, och utsugandet av låginkomstfamiljers resurser till livsuppehälle.

"Hasardspel drabbar de fattiga. De fattigaste medborgarna spenderar störst andel av sina inkomster på hasardspel. De som har minst råd, spelar mest; både offentliga och privata spelföretag riktar sin reklam direkt mot de svagaste individerna i samhället eftersom de är de bästa spelkunderna."³

Kärleken till nästan – och till vårt land som helhet – borde leda oss till att motsätta oss legaliserat hasardspel, inte att delta i det! Det är en aktivitet som helt enkelt inte kan gå ihop med Herrens vilja att vi skall älska vår nästa såsom oss själva. Det faktum att vi är oförmögna att utöva sådan kärlek på ett fullkomligt vis är ingen ursäkt för att avsiktligt göra motsatsen.

3. Att söka "snabba pengar" underminerar den bibliska arbetsmoralen.

En av de stora styrkorna hos moraliska människor är att de är kända för hårt och ärligt arbete. För kristna kommer detta inte av en tillfällighet, eftersom kristna är ledda av Guds ord till att söka välsignelse av Guds dagliga bröd genom uppriktiga ansträngningar:

*Den som brukar sin åker får bröd så det räcker,
den som jagar efter fåfängliga ting mättas med armod.*

*En pålitlig man får mycken välsignelse,
den som snabbt vill bli rik blir ej ostraffad.*

(...)

*Den missundsamme strävar efter ägodelar,
han förstår inte att brist skall drabba honom.*

(Ords.. 28:19-22)

Hasardspelandets lockelse bygger däremot på att "Fru Fortuna" skall bringa oförtjänta kronor till vinnarnas kassakistor. Skriften varnar oss att detta är en demoraliserande influens och en fälla:

Men de som vill bli rika, de råkar ut för frestelser och snaror och många oförnuftiga och skadliga begär, som störtar människor i fördärv och undergång. Ty kärlek till pengar är en rot till allt ont. I sitt begär efter pengar har somliga kommit bort från tron och vållat sig själva mycket lidande.

(1 Tim. 6:9-19)

Istället är Herrens vilja för oss att enbart förlita oss på Honom för vår välgång, och vara nöjda med de välsignelser som Han ger oss genom ärbara medel, som gåvor eller arv, men framför allt flitigt arbete.

Den kärleken visar ni också alla bröderna i hela Makedonien. Men vi uppmanar er, bröder, att överflöda ännu mer i den och sätta en ära i att hålla er lugna och sköta ert och arbeta med era händer så som vi har befallt er. Lev på det sättet, så väcker ni respekt hos de utomstående och lider inte brist på något. (1 Thess. 4:10-12)

Våra hjärtans önskan skall inte läggas på tur eller blind slump, som kan ge oss tusentals eller miljoner kronor som andra har förlorat. Istället säger oss Bibeln:

Lev inte för pengar, utan nöj er med vad ni har. Gud har själv sagt: Jag skall aldrig lämna dig eller överge dig. (Heb. 13:5)

Utöver Herrens särskilda vägledning, kan vi genom det sunna förnuftet lätt se att en kultur som genomträngs av satsande har en korrupperande inverkan på oss och våra barn:

"Hasardspel ger ett dåligt föredöme för våra barn. Hasardspel främjar tanken att tur, inte utbildning och hårt arbete, är nyckeln till framgång. Hasardspel genererar inget välstånd till samhället, och låter påskina att produktivitet är oviktigt. Hasardspel skapar artificiella risker och glorifierar individer som tar de största, mest dumdristiga riskerna."⁴

4. Hasardspel är ett dåligt förvaltande av Guds välsignelser.

En "förvaltare" är någon som tar hand om någon annans tillhörigheter. Den kristne inser att ingenting i denna värld i strikt mening tillhör honom, eftersom Herren är alltings skapare och rättmätige ägare. Han förväntas ta väl hand om Guds egendom under tiden som han lever i denna värld, tills Herren kommer och ber om redogörelse. (Se liknelsen om talenterna i Matt. 25.) Bibeln ger oss en tydlig bild av vilken sorts användande av dessa gåvor som är behagligt inför Gud:

- Att täcka sina egna och sin familjs behov. *"Men om någon inte tar hand om sina närmast, särskilt då sin egen familj, så har han förnekat tron och är värre än den som inte tror."* (1 Tim. 5:8)
- Att stödja arbetet för evangeliet. *"Det säger jag: Den som sår sparsamt skall skörda sparsamt, och den som sår rikligt skall skörda rikligt. Var och en må ge vad han har*

beslutat sig för i sitt hjärta, inte med olust eller av tvång. Ty Gud älskar en glad givare." (2 Kor. 9:6-7)

- Att hjälpa andra i nöd. *"Och glöm inte att göra gott och dela med er, ty sådana offer har Gud behag till." (Heb. 13:16)*
- Att betala skatt. *"Det är också därför ni betalar skatt. Ty de styrande är Guds tjänare, ständigt verksamma för just denna uppgift. Fullgör era skyldigheter mot alla: skatt åt den ni är skyldiga skatt, tull åt den ni är skyldiga tull, vördnad åt den som bör få vördnad och heder åt den som bör få heder." (Rom. 13:6-7)*

Folk har försökt klassificera sin spelbudget som något behagligt inför Gud under någon av dessa kategorier, utan att lyckas. Som vi nämnt tidigare betraktar många människor sina spelpengar som en del av familjens behov inom kategorin "nöjen och underhållning". Men eftersom "underhållningsvärdet" alltid är kopplat till önskan att dra nytta av sin nästas otur, kan detta bättre beskrivas som girigt begär, inte som ett behov för en själv eller familjen. Tyvärr har många kyrkliga organisationer försökt främja bingo och tombolalotterier som ett sätt stödja kyrkan. Men stöd till evangeliet förväntas komma från hjärtan som överflödar med tacksamhet gentemot Guds kärlek i Kristus, inte från hjärtan som väntar på nästa jackpott eller dörrvinst. Hasardspel kan inte heller sägas vara en form av "skatt" för kristna, eftersom det inte är något staten tvingar någon att delta i. Vad gäller välgörenhet gentemot vår nästa, är även detta något som hasardspel underminerar. Det framhålls ofta som ett stort tillskott till samhället, eftersom en del av vinsten finansierar utbildning eller välgörenhet. Möjligheten att göra en verkligt god gärning genom att stödja sådana saker förstörs dock av det självcentrerade motivationen. Strävan efter personlig vinst dödar den sanna välgörenheten.

5. Pengabegär, dåligt förvaltande och bristande hänsyn till nästan är inte frågor som faller under den kristna friheten.

Ordet "adiaforon" är en teknisk term för något som faller under den kristna friheten och vårt goda omdöme. Det är något som varken är befallt eller förbjudet av Guds ord. Det betyder att det kan finnas omständigheter där en viss aktivitet kan vara fel, men det behöver inte vara så. Till exempel är bruket av alkohol ett adiaforon. Människor varken befallts eller förbjuds att använda alkoholhaltiga drycker i Bibeln. Det finns flera ställen i Bibeln som beskriver ett nyttigt bruk av vin, t.ex. Ps. 104:14-15; Matt. 26:27-28; eller 1 Tim. 5:23. Skriften är dock tydlig med att fylleri är en synd (Ords. 23:29-31; Jes. 5:11; Rom. 13:13; etc.). Herren förklarar för oss genom Paulus att det kan vara nödvändigt att avstå från vissa friheter som vi annars skulle åtnjuta, för att andra inte skall ledas in på fel väg. (Se Rom. 14 och 1 Kor. 8). Detta kan vara ett annat gott skäl att avstå från att dricka alkohol. Det är dock klart att ett måttligt bruk alkohol inte behöver vara något syndigt, under förutsättning att det inte leder till fylleri och inte leder andra på fall. Bruket av alkohol är därför ett bra exempel på ett adiaforon, något som vi kan bruka på ett sätt som är eller inte är behagligt inför

Gud, beroende på omständigheterna.

Många människor betraktar på samma sätt hasardspel som ett adioforon. Wisconsinssynoden har till exempel, i sitt månadsmagasin, Northwestern Lutheran, intagit denna ståndpunkt. Som en del i en serie artiklar publicerade 1988, skriver pastor Thomas Franzman:

"Vissa menar att Bibeln inte alls talar om hasardspel; därför skall kyrkan inte försöka undervisa om rätt och fel i fråga om det. Andra menar att hasardspel nästan alltid är en synd mot det sjunde budet, en form av stöld; därför borde det ljudligt fördömas. Mellan dessa tror vi att majoriteten finns, som ser hasardspel som ett adiaforon. Därför kan den enskilde kristne fatta sitt eget beslut rörande det, beroende på omständigheterna ... att säga 'hasardspel är syndigt' är ett svepande påstående som är svårt att bevisa utifrån Skriften i alla situationer."⁵

I Northwestern Lutheran har Wisconsinssynoden alltså legitimerat lotterier och kasinospel som en fråga för den kristnes val och omdöme. Denna slutsats är felaktig, och Wisconsinssynoden har gjort sina läsare en björntjänst genom att tillåta dessa världsliga ting. Önskan att vinna som ett resultat av någon annans förlust är alltid en önskan som kommer från köttet, och inte från Gud. Som sådant är det inte något att fundera över och ägna sig åt med måttlighet. Snarare är det något som bör undvikas så långt som möjligt. Vår slutsats måste därför bli att hasardspel (åtminstone i fallet kasinospel och lotterier) inte alls är frågor som faller under den kristna friheten, eftersom det är oundvikligt kopplat till pengabegär, dåligt förvalterskap och bristande hänsyn till vår nästas välbefinnande.

Avslutning – Är detta vårt största problem?

Med allt våld, all omoral och all gudlöshet ute i världen, är det verkligen lönt att fokusera vår uppmärksamhet på något som många betraktar som en ofarlig aktivitet, eller på sin höjd något som gör relativt liten skada? Är inte all falsk lära som propageras, som gör stor skada på många själar, något som ger mycket värre konsekvenser?

Det är sant att vår roll i världen som troende är att vara vittnen till evangeliets sanning. Det vore inte rätt om vi hade som vårt främsta mål att rensa ut olika skadliga företeelser i samhället. Inte heller vore det rätt att sluta oss till att den som köpt en lott eller besökt ett kasino måste vara en icke-troende. Vårt uppdrag är att använda nådemedlen, förkunnandet av lag och evangelium, så att syndare får kännedom om sitt förtappade tillstånd och finner fullständig frälsning i Kristus. Med detta sagt, borde det vara en orsak till stor oro att hela vårt samhälle under senare år har utlämnats till att främja legaliserat hasardspel. Det borde vara en orsak till stor oro att kyrkor, som en gång tog avstånd från oförtjänta spelvinster av bibliska skäl, nu tillåter detta av världsliga skäl. Vi bör inte

tveka eller skämmas för att tala ut mot de världsliga influenser som för krig mot våra själar, oavsett om det är något som de flesta anser ha obetydliga konsekvenser eller inte.

Att rationalisera hasardspel och att hitta undantag från regeln kan fortgå hur länge som helst. "Mina kompisar och jag spelar golf, och vi satsar en krona för varje hål. Är det verkligen någon fara i det?" Man kan mycket väl svara: Är inte poängen det viktiga? Men varför ödsla tid på att diskutera varje tänkbart gränsfall? Varje moralisk fråga kan diskuteras in absurdum, och framstå som löjlig. Det omintetgör inte principen i frågan, som är Guds bud att arbeta med våra händer, att vara nöjda med vad vi har, och inte tråna efter snabba vinster från andra människors förluster.

Och anpassa er inte efter den här världen, utan låt er förvandlas genom sinnets förnyelse, så att ni kan pröva vad som är Guds vilja, det som är gott och fullkomligt och som behagar honom.

(Rom 12:2)

När vi avstår från att låta oss sugas med i världens passion för Fru Fortuna, vilken bör vår motivation vara? Det bör helt klart inte vara lagiskhet, stolthet över personlig helgelse, eller en känsla av överlägsenhet gentemot andra. Istället borde vi låta oss motiveras av evangeliet om en korsfäst Herre, tacksamhet för Guds många välsignelser, och en ivrig önskan att göra allt till Hans ära. Då kommer vårt liv och vårt uppträdande att bli ett tydligt vittnesbörd som talar om Herrens nåd uppenbarad för oss. Må Herren så leda oss på Sin egen rätta väg.

Översatt till svenska av Kenneth Nyman, 2018

- 1 Statistiken kommer från National Coalition Against Legalized Gambling (NCALG) Internet Resource Center – www.ncalg.org
- 2 Från The New Encyclopedia Britannica, 5:104, "Micropaedia."
- 3 Från National Coalition Against Legalized Gambling (NCALG) Internet Resource Center – www.ncalg.org
- 4 NCALG
- 5 Det är intressant att Evangelical Lutheran Synod, som är en systerkyrka till WELS, inte håller med om denna slutsats. I juninumret 1997 av Lutheran Sentinel, skriver professor John Molstad, "I vår förklaring inom ELS av dr Martin Luthers Lilla katekes, hittar vi denna kommentar: 'Vi lägger beslag vår nästas pengar eller tillhörigheter på ett ohederligt sätt genom t.ex. bedrägeri, hasardspel, mutor, ockerpriser, genom att ge falska mått eller att fylla i oriktiga deklarationsblanketter.'"